

JAARVERSLAG 2016 STICHTING PSYCHIATRIE OVER de GRENS (POG)

I. Inleiding en samenvatting

Stichting „Psychiatrie over de grens“ is eind 2015 opgericht. Al vanaf 2005 werd de organisatie: „Cuenta Conmigo“ in Nicaragua ondersteund en dat vond plaats onder de vleugels van de Stedenband Tilburg-Matagalpa.

Eind 2015 is door het bestuur besloten om zich af te scheiden van de Stedenband en de Stichting “Psychiatrie over de Grens” op te richten. In 2016 is een nieuwe koers ingeslagen en dat kost de nodige tijd en inspanning.

Deze koers is op basis van het opgestelde Beleidsplan en het concrete Plan van aanpak 2016 uitgevoerd. Tussentijdse evaluatie heeft in 2016 steeds plaatsgevonden en zo nodig werden de doelen bijgesteld.

Momenteel is de organisatie “Cuenta Conmigo” (“Reken op mij”) in Nicaragua de enige partner van Stichting POG. Omdat de Stichting hoopt dat er in de toekomst meer organisaties als Cuenta Conmigo zullen ontstaan, heeft zij ervoor gekozen om de Stichting de meer algemene naam “Psychiatrie over de Grens” te geven. De visie en missie van Stichting POG zijn echter gelijk aan die van de organisatie Cuenta Conmigo.

II. Missie en Visie

Missie

Stichting Psychiatrie over de Grens met als partnerorganisatie Cuenta Conmigo heeft als doel de kwaliteit van leven te verbeteren van psychotische patiënten en hun families in Nicaragua.

Visie

Stichting “Psychiatrie over de Grens” met als partnerorganisatie: “Cuenta Conmigo” werkt vanuit de volgende filosofie: Wanneer de familie van een patiënt met een psychotische kwetsbaarheid begrijpt wat er aan de hand is met hun naaste, zal de kwaliteit van hun leven en dat van de patiënt verbeteren. Middels het geven van informatie (wat is psychose en hoe ermee om te gaan) en het organiseren van lotgenotencontact kan veel onnodig leed voorkomen worden. Om de missie en visie in de praktijk te brengen, zijn kernwaarden benoemd die een handvat boden voor het werk van POG en Cuenta Conmigo.

III. Doelstellingen

Zoals bovenstaand in de Missie en Visie al is aangegeven heeft de Stichting Psychiatrie over de Grens (POG), met als partnerorganisatie Cuenta Conmigo, als doel de kwaliteit van leven te verbeteren van psychotische patiënten en hun families in Nicaragua. In Nicaragua wordt minder dan 1% van het gezondheidszorg-budget aan deze sector besteed waardoor de zorg volledig op de familie neerkomt. Door voorlichting, huisbezoeken en het organiseren van

lotgenotencontact is het ook in 2016 gelukt om onnodig leed in deze families zo veel mogelijk te voorkomen. Ook zijn er activiteiten ondernomen om het stigma dat op psychotische aandoeningen rust, te bestrijden. Tot slot is geprobeerd om invloed uit te oefenen op de overheid om de zorg voor patiënten en hun familieleden uit te breiden.

IV. Structuur organisatie

1. Bestuur en werkgroep POG in Nederland

Rimke van der Geest	Voorzitter
Marije Krijgsman	Penningmeester
Hanneke Steenis	Secretaris
Marleen van der Meulen	Lid
Geryanne Kossen	Lid
Peter van der Berg	Lid

2. Bestuur en medewerkers Cuenta Conmigo in Nicaragua

Bestuur:

Cándida Rivas Ríos:	Voorzitter
Claudia Pineda Herrera:	Vice-voorzitter
Vilma Rodríguez,:	Penningmeester
José Efraín Zeledón:	Secretaris
Edwin Pineda Herrera:	Vocaal

Uitvoerenden:

Roberto Soza Berríos, outreachend medewerker (psycholoog)

Sinds 15 dec 2016 vacature coördinator *

* Roberto Soza Berríos neemt taken coördinator voorlopig waar.

Wasserette:

Vilma Rodríguez
José Efraín Zeledón

V. Werkwijze in relatie tot de doelstellingen

In het Jaarplan 2016 van POG en in het werkplan 2016 van Cuenta Conmigo is bovenstaande vertaald in concrete doelstellingen die gedurende het jaar zijn getoetst op de voortgang. Via skype en mails is voortdurend onderling afgestemd tussen het bestuur POG in Nederland en het bestuur en medewerkers van Cuenta Conmigo in Nicaragua.

VI. Financiële situatie

De begroting van CC voor 2016 had een omvang van 14.971 euro per jaar.

Belangrijke vaste financiers zijn de Missieveiling in Zoeterwoude; in 2016 is van hen €3500 en een eenmalige extra gift van €1500 ontvangen. En daarnaast zijn er een 10-tal vaste donateurs. Verder krijgt CC eenmalige giften of subsidies op project-basis.

Zo is er bijv. in 2016 op basis van een project-aanvraag een subsidie van €7500,= verleend door de Stichting Talent voor 2017 en mogelijk de daarop volgende twee jaren als de gestelde doelen voor 2017 worden behaald.

Tot slot zorgt de wasserette voor inkomsten waarmee de organisatie in de toekomst onafhankelijk hoopt te worden van externe financiering. In 2016 is er echter (nog) geen netto winst uit de wasserette inkomsten. Dat had te maken met hoge reparatiekosten van een droger en wasmachine. Op basis van de behaalde resultaten in 2016 is het perspectief voor 2017 goed.

Kortheidshalve verwijzen we verder naar het Financiële Jaarverslag 2016 voor uitgebreidere informatie.

VII. Successen en problemen/uitdagingen

Successen:

- De vernieuwde website van POG inclusief Buckaroo Betalingssysteem;
- De postkaartenactie in Matagalpa;
- De nieuwe flyer;
- De deelname van Cuenta Conmigo aan het congres van het Midden Amerikaans netwerk voor GGZ in Costa Rica;
- De presentatie over CC bij El Bosco, Rosmalen dd. 4 november 2016 en de ontvangen gift van €180,=;
- Opname van Cuenta Conmigo in het Kerstpakket 2016 van GGz Breburg;
- Het gaat dus goed met POG: onze werkwijze wordt professioneler en de planning, fondswerving, PR en financiële administratie raken steeds beter op orde.
Het zorgt er ook voor dat we kritisch zijn naar zowel ons zelf alsook naar Cuenta Conmigo met name t.a.v. de professionaliteit, de aanspreekcultuur en de eigen pro-activiteit.

Problemen/Uitdagingen:

- Het kost veel tijd, geduld en begrip van beide kanten om de gestelde doelen te behalen en daarbij nieuwe wegen in te slaan;
- De financiële situatie is en blijft kwetsbaar;
- De onderlinge personele problemen bij CC in Nicaragua en de communicatie daarover met POG;
- Vertrek van ervaren medewerker en daarmee samenhangend: hoe gaat de invulling van de functies in 2017 er uit zien?
-

VIII. Vooruitblik 2017

Zoals reeds is aangegeven, zijn er in 2016 nieuwe wegen ingeslagen en dat kost van zowel Cuenta Conmigo in Nicaragua alsook het bestuur in Nederland veel tijd, energie en flexibiliteit. Dit is voor beide kanten wennen en dat maakt dat we soms moeten zoeken naar nieuwe wegen. Een transparante communicatie is daarbij van groot belang. We zien dat als een uitdaging die zeker goede kansen biedt ook in 2017.

In het Plan van aanpak 2017 staat op welke manier we hier vorm en inhoud aan willen geven (zie op de website van POG).

IX. Bijlage 1 Resultaten en cijfers 2016 Cuenta Conmigo

Bijlage 1

Resultaten en cijfers 2016 Cuenta Conmigo

Hoeveel families en gebruikers zijn bekend bij Cuenta Conmigo in 2016?

Op dit moment zijn er 72 cliënten en 70 familieleden bekend.

Hoeveel families en gebruikers hebben deelgenomen aan de activiteiten in 2016?

58 cliënten en 57 familieleden.

Hoeveel nieuwe families en gebruikers zijn er in 2016 bijgekomen?

We ontmoetten 10 nieuwe cliënten.

Hoeveel families en gebruikers hebben niet meer deelgenomen?

Vanaf het begin van het bestaan van Cuenta Conmigo (tien jaar) zijn 44 cliënten en hun familieleden om diverse redenen gestopt om de activiteiten van Cuenta Conmigo te bezoeken (overlijden van de cliënt, betrokken geraakt bij een andere organisatie, verhuizing naar buiten de stad, desinteresse of om onbekende reden)

Hoeveel bezoeken zijn er afgelegd in 2016?

491 bezoeken

ACTIVITEITEN IN RELATIE TOT HET BUDGET 2016

Welke activiteiten heeft Cuenta Conmigo uitgevoerd om de doelen te realiseren?

- 1. Grote 'ledenvergadering'*

2. *Lotgenotenbijeenkomsten voor familieleden*
3. *Lotgenotenbijeenkomsten voor cliënten*
4. *Informatieve workshops*
5. *Creatieve workshops*
6. *Workshops voor adolescenten (broers en zusjes van cliënten)*
7. *Recreatieve activiteit voor cliënten en hun familieleden*
8. *Optochten om aandacht te vragen voor geestelijke gezondheidszorg in Nicaragua*
9. *Huisbezoeken aan de cliënten en hun familieleden*

Resultaten van het onderzoek (of enquête) dat is uitgevoerd bij familie en gebruikers.

De laatste resultaten zijn uit 2014. In 2017 wordt onderzoek herhaald.

Toelichting Cuenta Conmigo: Het bestuur besloot de enquêtes niet uit te voeren omdat er geen geschikte vrijwilliger met onderzoekservaring werd gevonden om deze af te nemen.

NB: POG heeft Cuenta Conmigo geadviseerd een klankbordgroep van cliënten op te richten, een soort cliëntenraad dus, om dit soort activiteiten uit te voeren.

Ervaringsverhaal van een cliënt en zijn familieleden over zijn/hun ervaringen met Cuenta Conmigo

Érick (pseudoniem)

El usuario es un adulto de sexo masculino de treinta y cuatro años de edad. Su madre Adilia Rivas Soza narra que el usuario era un joven normal, trabajador, que se comportaba muy bien y ayudaba en los quehaceres del hogar, hasta que un día, a la edad de 17 años, fue a bañar a un balneario cercano con sus amigos y regresó mareado, hablando incoherencias, e incluso llegó a desmayarse en la puerta y se golpeó en la cabeza.

Es a partir de este instante en el que Denis comienza a manifestar síntomas psicóticos. Según su madre empezaba a decir que los vecinos deseaban lastimarlo, que las serpientes lo buscaban para matarlo y alterna períodos de extrema apatía con etapas de excitación muy marcada.

Su estado degenera produciendo conflictos en la familia hasta el punto en el cual Denis es internado en el Hospital Regional “César Amador Molina” y de ahí es

trasladado al psiquiátrico de Managua en donde es diagnosticado con esquizofrenia catatónica.

Luego de ello ha continuado en su casa, alternando períodos de estabilidad (generalmente mientras sigue, paso a paso, el tratamiento) con períodos de crisis en los que se muestra agresivo, negativo, impulsivo e incluso violento (generalmente cuando suspende el tratamiento).

Actualmente el usuario está tomando su tratamiento y se observa más estable, además su familia participa activamente en las actividades de Cuenta Conmigo en la que han aprendido como manejar las diversas situaciones que los síntomas provocan en la vida diaria.

SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES (NATIONAAL EN INTERNATIONAAL)

Cuenta Conmigo ha tenido en el año colaboración con diversas organizaciones tales como:

RED CENTROAMERICANA DE SALUD MENTAL: Nos hemos integrado a esta organización para fortalecer nuestra Asociación así como para contactar con otras organizaciones de salud mental en la región y aprender de ellos.

PROYECTO MOSAICO: Es un proyecto que envía colaboradoras alemanas a diversas organizaciones. Hasta el momento Cuenta Conmigo ha recibido 6 colaboradores de este proyecto.

PROGRAMA TODOS CON VOZ: Es un programa gubernamental impulsado por el gobierno de Nicaragua para la atención de las personas con discapacidad en cumplimiento de la ley 763. Ha apoyado a Cuenta Conmigo en la gestión de carnets para usuarios, consecución de medicamentos y asesoría en los casos de usuarios en crisis.

FECONORI: Es una federación de personas con discapacidad a la que Cuenta Conmigo se ha afiliado con el fin de hacer incidencias ante el gobierno, así como mejorar el conocimiento de las leyes de las personas con discapacidad.

COMPED: Comisión municipal de personas con discapacidad. Esta comisión aglutina diversas organizaciones de personas con discapacidad y Cuenta Conmigo se ha afiliado con el fin de hacer incidencias ante el gobierno, así como mejorar el conocimiento de las leyes de las personas con discapacidad.

COMITÉ MANO VUELTA: Fue la organización madre de Cuenta Conmigo y hasta diciembre del 2015 manejó las finanzas de Cuenta Conmigo. Actualmente el CMV ejecuta diversos proyectos para el desarrollo de Nicaragua.

EQUIPO DE TRABAJO HOLANDA: Es la organización que sostiene a Cuenta Conmigo en el extranjero y que coordina la consecución de fondos para el funcionamiento de Cuenta Conmigo.

SUCCESSEN EN PROBLEMEN

In de loop van het jaar hadden wij onder andere de volgende succes:

- 1. Deelname aan het tweede congres van het Midden Amerikaans Netwerk van Geestelijke Gezondheidszorg dat plaatsvond in San José San José, Costa Rica, met drie cliënten en drie familieleden.*
- 2. Het succesvolle proces dat het programma TODOS CON VOZ met de hulp van Cuenta Conmigo op gang bracht om jongeren met een handicap rechten te geven (zoals financiële bijstand bij arbeidsongeschiktheid).*
- 3. De manier waarop Cuenta Conmigo bekendheid verwierf en verwerft door op radio en televisie over de organisatie te vertellen.*
- 4. De stijging van het aantal cliënten dat betrokken is bij de organisatie.*
- 5. Het welbevinden van veel cliënten waarbij een direct verband met hun betrokkenheid bij Cuenta Conmigo is aan te tonen.*
- 6. De tot stand brenging en uitvoering van de eerste collecte waarbij niet alleen geld werd opgehaald maar ook voorlichting aan de bevolking gerealiseerd werd waar een destigmatiserende werking vanuit ging.*

Helaas waren er ook moeilijkheden zoals:

- 1. Geringe medewerking op overheidsniveau wanneer wij te maken hadden met cliënten in crisis.*
- 2. Het chronische tekort aan antipsychotische medicatie en de overheidsklinieken.*
- 3. De soms tegenvallende opkomst bij een activiteit als gevolg van verschillende factoren waaronder economische drempels en het gegeven dat sommige families hoopten dat Cuenta Conmigo hen financiële hulp kon geven. Wanneer dit niet het geval blijkt, haken zij af.*

VISIE VOOR HET VOLGENDE JAAR

Een bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van cliënten met een psychotische kwetsbaarheid en hun familieleden door middel van het geven van psycho-educatie tijdens de huisbezoeken en informatieve workshops. Daarnaast probeert Cuenta Conmigo de gemeenschap voorlichting te geven over psychose en probeert zij gestes te doen richting de overheid en relevante instanties om de zorg voor mensen met een psychotische kwetsbaarheid te verbeteren.